

AĞRI'NIN GÖLGESİNDE

Harbiyeli bir Kürt komutanın,
adım adım isyana yürümesi
ve İstanbullu Gülşah ile olan büyük aşkı...

SERPİL KEMİK

Tilki Kitap

tilki
Kitap

AĞRI'NIN GÖLGESİNDE
Serpil Kemik

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Editör: Nursu Nida Tanış
Sayfa Tasarım: Yusuf Efe Civlez
Kapak Tasarım: Yusuf Efe Civlez

1. Basım, İstanbul, Temmuz 2026
ISBN: 978-625-8579-91-8
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

AĞRI'NIN GÖLGESİNDE

Serpil Kemik

YAZAR HAKKINDA

1971 Gebze doğumlu olan yazar, İşletme eğitimi almış ve uzun yıllar özel sektörde yöneticilik yapmıştır. Yazın dünyasına şiirle adım atan yazar, Instagram'da "çobankızı" kullanıcı adıyla doğa, yalnızlık, kadın ve çocuk temalı şiirlerini paylaşmaktadır.

Toplumun ortak hafızasında yer eden gerçek hikâyeleri romanlaştırmayı tercih eden yazar; ilk romanı *Kayıp Kırlangıçlar*'da Ermeni tehcirini, ikinci romanı *Ağrı'nın Gölgesinde*'de ise toplumsal bir sorun olan Kürt meselesini edebiyatın süzgecinden geçirerek okuyucuya sunmuştur. Evli ve iki çocuk annesi olan yazar, yaşamına Bartın'da devam etmektedir.

GİRİŞ

YIL: 1955 – TAHRAN

Tahran'ın arka sokaklarından birinde, omzunda boş bir su bidonuyla ağır ağır yürüyen yaşlı adama bakan hiç kimse, onun bir zamanlar binlerce askere emir veren bir komutan olduğuna inanamazdı.

Oysa bir dönem, önünde parlak bir askerlik hayatı uzanıyordu. Harbiye'nin en başarılı subaylarından biriydi; cesaretiyle ödüllendirilmiş, devletin güvenini kazanmıştı. Geleceği, rütbeler ve zaferlerle dolu görünüyordu.

Sonra bir gün, tek bir karar verdi. Ve o karar, hayatında sahip olduğu her şeyi elinden aldı.

Yıllar sonra kendisini Tahran'da, yabancı bir şehrin yoksul bir mahallesinde, görünmeyen duvarlarla çevrili bir sürgün hayatının içinde buldu. Ne vatanı kalmıştı ne de uğruna her şeyini feda ettiği idealler. Geçmişi düşündükçe zihninde yalnızca tek bir soru yankılanıyordu:

"Buna değer miydi?"

Ellili yaşlarında, şüpheli bir kazanın ardından sessizce öldü. Ardında ne bir mezar taşı ne de onu bekleyen bir yuva kaldı.

Ve…

"O; bir idealin peşinde koşarken, hayatının en derin gerçeğini kaybetti: aşkını."

Yağmur, Haydarpaşa Limanı'nın taşlarını usul usul dövüyor. Denizin üstünü ağır bir sis kaplamış. Askerler, jandarmalar, memurlar rıhtım boyunca dizilmiş. Hepsinin yüzünde aynı yorgunluk dolaşıyor.

Uzaktan bir vapur düdüğü duyulunca, kalabalığın içinden ağlayan kadın sesleri yükseldi. Bazıları sessizce gidiyor, bazıları ise içinin ateşini haykırarak dışarı atıyor.

Hasan Tahir, ıslanan kalpağını düzeltti. Gözlerini limana dikmişti.

— Memleket değişiyor, dedi ağır bir sesle. İnsan kendi toprağında yabancı gibi hissetmeye başladı.

Rasim elindeki sigarayı denize atıp omzunu duvara yasladı:

— Harp bitti sanıyorduk. Meğer asıl fırtına şimdi başlıyormuş. Osmanlı çöktü Hasan. Şimdi herkes kendi hesabını görüyor. Türkler başka tarafa çekiliyor, Kürtler başka… Rüzgâr memlekette sert esiyor.

Bir grup muhacir, çuvallarını taşıyarak vapura doğru yürüyordu. Hasan Tahir gözlerini kısmıştı:

— Doğudan gelen raporları okudum. Aşiretler huzursuz. İnsanlar Ankara'ya güvenmiyor.

Rasim hafifçe güldü:

— Güvenmek için sebep mi bıraktılar? Her yerde asker, her yerde takip… İnsanlar yüksek sesle konuşmaya korkuyor artık.

Tevfik çevresine baktı, sesini alçalttı:

— Geçen hafta Diyarbakır'da iki gazeteciyi toplamışlar. Suçları ne biliyor musunuz? Kürtlerin milliyetçiliğinden bahsetmek.

Hasan Tahir kaşlarını çattı:

— Devlet yeni kuruldu Tevfik. Her tarafta isyan korkusu var.

Rasim hemen karşılık verdi:

— Peki, korkuyla memleket ayakta kalır mı? Kürtlerin üstüne bu kadar gidilirse yarın ne olacak sanıyorsunuz?

Bir süre sessizlik oldu. Yalnızca yağmurun sesi duyuluyordu.

Uzakta, sırtında bohçasıyla bekleyen yaşlı bir Kürt adam dikkatlerini çekti. Yanında iki küçük çocuk vardı. Çocuklardan biri çıplak ayaklıydı. Tevfik iç çekti:

— Doğuda insanlar aç, Hasan. Köyler harpten çıkamadı daha. Ama Ankara'nın derdi başka.

Hasan Tahir sertçe araya girdi:

— Devlet önce düzeni kurmalı, Rasim.

Rasim başını salladı:

— Düzen… Herkes bu kelimenin arkasına saklanıyor artık.

Yağmur biraz daha hızlanmıştı. Rıhtımdaki kalabalığın üstünde bulutlar gri bir perde gibi yayılıyordu. Tevfik gözlerini denize dikti:

— Kürtler arasında büyük öfke var. Özellikle eski Hamidiye ailelerinde. "Osmanlı giderken bize ne vaat edildi, şimdi ne oldu?" diye konuşuyorlar.

Hasan Tahir derin bir nefes aldı:

— Çünkü herkes savaşta kendine bir gelecek hayal etti. Ama şimdi kimse aradığını bulamadı.

Rasim yavaşça konuştu:

— Türkler zafer kazandığını düşünüyor ama memlekette huzur yok. Kürtler kendini dışlanmış hissediyor…

Vapur düdüğü yeniden duyuldu. Kalabalık hareketlenmeye başladı. Bir kadın ağlayarak vapura binen oğlunun ardından bağırıyordu. Tevfik o sahneye bakıp mırıldandı:

— İnsanlar artık yalnız korkudan kaçmıyor, umutsuzluktan da kaçıyor.

Hasan Tahir gözlerini limandan ayırmadan konuştu:

— Yakında doğuda daha büyük hadiseler çıkacak. Hissediyorum.

Rasim, yağmurun altında kararan gökyüzüne baktı:

— Belki de çıktı bile Hasan Bey… Sadece henüz herkes duymadı.

YIL: 1924 – GALATA/Pera

Kar, Pera'nın üzerine ağır ağır süzülüyordu. Beyoğlu'nun eski taş sokakları beyaza kesmiş, gaz lambalarının sarı ışığı altında her kar tanesi sanki zamanın içinde asılı kalmıştı. İstanbul, nadir gördüğü bu beyaz örtünün altında tuhaf bir suskunluğa bürünmüştü.

Galata'daki eski bir konakta yılbaşı gecesi devam ediyordu. İçeride bambaşka bir dünya vardı. Kemanın sesi ince bir hüzün gibi salona yayılıyor, kadehlerin şıngırtısına karışıyor, sigara dumanı yüksek tavanlarda ağır bir bulut gibi dolaşıyordu. Uzun masanın etrafında farklı milletlerden insanlar oturuyordu: Rasim Bey, Tevfik, Hasan Tahir, bir İngiliz ve bir Fransız gazeteci…

Rasim Bey kadehini yavaşça kaldırdı. Yüzünde hem yorgun hem de derin bir tebessüm vardı.

— Efendiler… dedi sakin bir sesle. Bu gece siyaset konuşmayalım demiştik. Lakin insan bazen diline hâkim olamıyor.

— Rasim Bey… dedi Tevfik hafifçe gülümseyerek. Sizin bulunduğunuz bir mecliste sessizlik uzun sürmez zaten.

Masada hafif bir kahkaha dolaştı. Rasim Bey parmaklarını masaya dokundurdu:

— Hayatı yaşanılır kılan dört ses vardır, dedi.

Fransız gazeteci dikkat kesildi:

— Dört ses? diye sordu yavaşça.

Rasim Bey başını salladı:

— Yüreğin sesi… Kadının sesi… Musikinin sesi… Ve suyun sesi…

Bir an sessizlik oldu. Kemanın ezgisi o boşluğu doldurdu; sanki sözler havada asılı kalmıştı. Fransız gazeteci ince bir tebessümle başını eğdi:

— Ne kadar şiirsel… dedi. Bizde askerler böyle konuşmaz.

Tevfik araya girdi:

— Bizde asker olmak, biraz da şair olmaktır Monsieur.

Hasan Tahir o ana kadar sessizdi. Elindeki kadehi yavaşça çevirdi, şöminenin ateşine baktı. Sonra başını kaldırdı:

— Belki de… dedi yavaşça. Şiir, burada hayatta kalmanın bir yoludur.

Fransız gazeteci ona döndü:

— Ve siz, Zabit Bey… Hangi taraftasınız? Şiirin mi, gerçeğin mi?

Hasan Tahir hafifçe gülümsedi:

— Ben ikisinin arasında kalmış bir adamım.

Rasim Bey göz ucuyla onu süzdü. Dışarıdan rüzgârın sesi geldi. Pencere camları hafifçe titredi. Fransız gazeteci kadehini kaldırdı:

— Yeni dünya düzenine… dedi.

Kadehler havaya kalktı. Fakat Hasan Tahir'in yüzünde bir gölge vardı. Fransız gazeteci bunu fark etti:

— Bir itirazınız mı var?

Hasan Tahir ağır ağır konuştu:

— İtirazdan ziyade… Bir endişe.

Masada sessizlik derinleşti. Tevfik sigarasını yaktı:

— Buyurun.

Hasan Tahir devam etti:

— Wilson Prensipleri deniyor… Milletlerin kendi kaderini tayin hakkı…

Fransız gazeteci başını salladı:

— Evet. Modern dünyanın en önemli fikri.

Hasan Tahir gözlerini ona dikti:

— Peki bu hak… dedi, her millet için gerçekten geçerli olacak mı?

Odanın havası ağırlaştı. Şöminenin çıtırdayışı daha net duyulur oldu. Fransız gazeteci bir an sustu:

— Teoride… evet.

Tevfik acı bir tebessümle mırıldandı:

— Teoride dünya hep güzeldir.

Rasim Bey söze girdi, sesi daha ağırdı:

— Lakin uygulamada, efendiler… Haritaları çizen kalemler çoğu zaman vicdanı dinlemez.

Hasan Tahir pencereye döndü, karın sessiz inişini izledi:

— Biz… dedi yavaşça, dağların arasına sıkışmış bir milletiz.

Tevfik kaşlarını hafifçe çattı:

— Bizim yaşayacağımız topraklara, geleceğimize hep başkaları karar verdi, dedi. Ama Kürtlerin ne istediğini kimse sormadı.

Fransız gazeteci dikkatle dinliyordu:

— Bu çok ciddi bir iddia.

Rasim Bey sakin ama keskin bir sesle konuştu:

— İddia değil Monsieur… Bir hakikat.

Hasan Tahir söz aldı:

— Bizim talebimiz büyük bir imparatorluk değil. Bizim talebimiz haritalarda bir gölge olmak da değil, dedi. Bir an durdu: Sadece varlığımızın inkâr edilmemesidir.

O anda keman sustu. Salonda kısa bir boşluk oluştu; sanki zaman bile nefesini tutmuştu. Fransız gazeteci kadehine baktı:

— Peki… dedi yavaşça, dünya sizi duymazsa?

Hasan Tahir'in sesi daha da sakinleşti:

— O zaman tarih, duymayanların utancını yazar.

Rasim Bey kadehini hafifçe kaldırdı:

— Bu mesele bir coğrafya meselesi değildir, dedi. Bir vicdan meselesidir.

Tevfik başını salladı:

— Ve vicdan, en geç uyanan sestir.

Dışarıda kar daha da yoğunlaşmıştı. Sokak lambalarının altında dönen beyaz taneler, İstanbul'u yavaş yavaş eski bir masala çeviriyordu. Fransız gazeteci ayağa kalktı:

— Bu gece çok şey öğrendim, dedi.

Hasan Tahir de hafifçe başını eğdi:

— Biz de çok şey söylemiş olduk.

Rasim Bey son bir kez kadehini kaldırdı:

— Yeni yıl… dedi, belki de sadece takvimlerin değil, fikirlerin de değiştiği bir başlangıçtır.

Kadehler yeniden tokuştu. Ama herkes biliyordu ki o salonda söylenen sözler, çoktan dışarı taşmıştı; karın içine karışıyor, Galata'nın sokaklarında sessizce yürüyordu.

Ve İstanbul… Yeni bir yılın eşiğinde, eski dünyanın yükünü omuzlarında taşıyarak sessizce bekliyordu.

Harbiye'den üstün başarıyla mezun olmuş genç bir subay...

Cephelerde vatanı uğruna ölümün karşısına korkusuzca çıkmış, geleceği parlak, kaderi açık bir asker.

Fakat bazen insanın hayatını değiştiren şey, bir savaş değil; kalbinin derinliklerinde büyüyen, susturamadığı bir sestir.

Kürt halkının özgürlüğü için çıktığı yol, onu adım adım dağlara, sürgüne ve geri dönüşü olmayan kararların eşiğine taşır. İnandığı ideal uğruna makamını, huzurunu ve alıştığı bütün hayatı geride bırakır.

Bu zorlu yolculukta yanında, her şeyini ardında bırakıp ona inanan büyük bir aşk vardır. Karların örttüğü dağlarda, çatışmaların ortasında filizlenen bu aşk, kahramanına hem güç verir hem de en derin yarasını açar.

Ağrı Dağı'nın doruklarından Tahran'ın yoksul sokaklarına uzanan bu roman; özgürlük uğruna verilen onurlu bir mücadelenin, tutkuyla yaşanmış büyük bir sevdanın ve insanın en çok inandığı şeyler uğruna neleri kaybedebileceğinin unutulmaz hikâyesidir.

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

ISBN: 978-625-8579-91-8